

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 5 c
 Helyben átvéve:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 c
 Viasz postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP 7-383

Megjelenik minden nap a déli és
 éjszakai napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A megrendelési díjakat visszafizetés
 vagy megfizetés nem vállaljuk.
 Hirdetéseket és hirdetőket a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Helyes cím: Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

NAGYVÁRAD, december 31.

Ujlesztendő.

Az esztendő változásával úgy vagyunk, mintha mindannyiunk számára új élet kezdődne. Elhagyjuk a múlt rögös útját és az újév eljöttével úgy hisszük, hogy az utak, a melyekre lépünk, szintén újak és az élet, a mely ránk változik, szintén új. Ez dagasztja lelkünkben a remény érzéseit és ez örvendeztetni meg szívünket minden évforduló előtt.

Tavaly még ennél is többet csodát, égbeli csodát vártunk. Annyi szomorúság ülte meg a kedélyeket, oly végzeteljes érzés fogta meg a szíveket, hogy valóban csodát kellett várni, ha a fenyegető veszedelmek és a meglevő nyomorúság ellünését szerettük volna elérni.

A csoda meg is történt. Az utak, a melyeken az ország a romlás felé haladt, megszakadtak, és az élet, a mely az új esztendőben várakozott a magyarra, igazán megváltás, újjászületés volt a tavalyihoz képest. A csodavárás beteljesült és az ujlesztendő, hosszú és kínos zaklatás után ugyan, de mégis meghozta azt, a miért oly sokan fohászkoztak ebben az országban az Egek Urához.

Ma is új életet várunk az ujszent-

dőtől. De már nem csodát, nem mennybéli csodatételt. Rend és békeség, törvényesség és alkotmányosság honol az országban és a nemzet választott vezérei igazgatják a haza sorsát. Ma boldogságot várunk a rend uralmához, jólétet a törvényesség rendszerében és meglegettséget az alkotmányosság érvényesülésének teljessé tételében. Az alapok megvannak építve, biztosan tartják a nemzeti lét épületét. Veszedelem nem fenyeget, romlás nem pusztít sehoh és a miért a szívek az Egek Urához fohászkoztak, az ma már csak disz lehet a nemzet épületén, kiegészítés a törvényesség és a rend uralmán. Ma nem várunk és nem kérünk új életet. Nemzeti életet élhetünk és ez mindannyiunkat boldogít. Várjuk azonban a boldogság teljessé válását, a nemzeti gondolat érvényesülésében az egyedülvalóságot, sorsunk intézésében a mainál is nagyobb önállóságot.

Apró kis felhők talán ma is zavarják a jövő perspektíváját. De ezek nem veszedelmek. Hatvanhét és negyvennyolc egyformán a nemzet jérégi arja és a nemzet majd kiválasztja magának az eszközt, a melyekkel célját elérni véli. A komor felhők áldást hozó esőt tartalmaznak, és ki tudja, hogy az égbolton megjelenő apró kis felhők nem fogják-e megtermékenyíteni a földet, a melyért és

a melyen mindannyian élni akarunk. Az apró kis viszályok sem tévesztenek meg bennünket. A legjobb házasságban is van civakodás és rendesen a civakodást követi a legnagyobb boldogság. A mi politikai életünkben néhol és néha felmerülő apró feltékenykedések, pörlekedések egy intenzivebb megértésnek lehetnek az előzményei és mint az életben annyiszor látjuk, a pártok is akkor fognak rájönni arra, hogy egymás nélkül meg nem lehetnek, a mikor válni akarnak.

Nincs veszedelem, nincs rossz előjel sehoh. A magyar boldog elégedettségben köszönti az új esztendőt és a lélek vágyai, a melyek ilyenkor elhatalmaskodnak a kedélyeken, nem várnak csodát. Az ujlesztendő azokon az utakon vezet tovább országunk kordéját, a melyeken az új rend néhány kielégítő hónapja alatt haladt előre, és a szívek csak azt kérik az Egek Urától, hogy a táj, mely előtt elhaladunk legyen szép és elbűvölő, a fák, a melyek utainkat környezik, legyenek gyümölcsökkel tele és az idő, amely reánk várakozik, legyen lényes és derült. Az út, a melyen haladunk, a nemzeti lét teljességébe fogja elvezetni előbb-utóbb az országot. Az ujlesztendő elkövetkezésével csak boldogságot és egészséget kérünk ennek a nagy utnak a megtételéhez!

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Leánykérőben

Írta: Kincs István.

Mikor Pereg Pista Amerikából visszakerült szülőfalujába, eleget ostromolják, hogyan, miként meg/en az élet odaát? igaz-e, hogy a dollárt úgy gurítják az utcán, mint minálunk a talyiga kereket? hanem hát a legényből fogóval se tudtak kihuzni semmit sem. Ha szólt is, ha mondott is valamit, legfőlebb csak azt hajtotta:

— Ott sem mind arany, a mi fénylik.

És az emberek mégis hajtották, unszolták. Szóljon, beszéljen már no. Mintha valóságos láz ostromolta volna őket.

Csak egy — Csató Pali nem bántotta. Pedig gyerekkori jó pajtások voltak. Szerették egymást. És ki tudja, annak nem-e mondott volna valamit. Hanem hát Pali csöppet se volt kíváncsi Amerikára.

Amugy is keveset beszélt. A kocsmában kerültek össze: ott ittak mind a ketten. S az az ital Pereg Pistát jó kedvre hangolta, Csató

Palit meg ellenkezőleg egészen elkeserítette.

Szomoruan bámult bele a poharába.

— Valami rágódik a szíveden? Kérdezte tőle Pereg Pista no ugy-e, hogy rágódik?

Pali rázta a fejét. Ugy tette hozzá:

— Dehogy is rágódik.

— De valami bajod csak van?

— Kinek ne volna? — sóhajtott föl a szomorú legény.

— Ha apád élne, azt gondolnám, hogy elvert a házból. Anyád se bántott...

— Arva vagyok én, Pista barátom. Sem apám, sem anyám. Csak egyiket kaparhatnám ki a temetőből, hej! más világom volna akkor mindjárt. De így üres a házam.

— Keresz magadnak feleséget.

— Azt hiszed, nem kerestem?

— No és?

— Szegény embernek szegény a szerencséje. Kivertek.

— Hogyan?

— Ne hozd szóba, barátom, mert előnt az epe mindjárt. Kivertek, ha mondom, mint valami gazdátlan kutyát, kivertek.

— Talán nem csináltad elég okosan a dolgot?

— Nem e? — ütközött meg a kérdésen Pali — mert, hogy igenis, okosan, nagyon okosan csináltam.

— Nem mondanád el?

— Ha éppen kedved tartja. Mindjárt ott kezdem, hogy apám, Isten nyugosztalja, nagyon jól ismerte az embereket, ő tanított arra, hogy fiam, ha valamit kérsz az emberektől, csak okosan. A felét rendesen lealkudják.

— Abban igazsága volt édes apádnak jegyezte meg Pereg Pista — csakhog, lelkem, az Uristen se csinálja különben. Mert azt gondold talán, hogy az Isten mindenkinek megadja, a mit kérnek tőle! Ládd e, én teszem, Amerikában voltam és mondhatom, sokat kértem, könyörögtem, dolgoztam... no de semmi. Vedd ugy, mintha semmit se mondtam volna. Folytasd.

— Szóval igazsága volt édes apádnak — könnyebbült meg a szomorú legény — na és most képzeld el, hogyan jártam. Beállítok Gömbösekhez. Nem sokat teketóriáztam, hanem egyenesen kimondtam, hogy leánykérőbe jövök.

Legkiválóbb újdonságaim karácsonyra:

Nyakkendő.

zsebkeendő.

kesztyű,

kalap,

esőernyők.

sárcipők

Lukács Aladár

megérkeztek.

Nagyvárad, Főutca, az Orsolya-apáca új hársalottájában.

Ujév a politikában. Mint fővárosi tudós tónk jelenti, Wekerle, Kossuth és Zichy miniszterek a holnapi üdvözlésük alkalmával hangoztatni fogják a koalíció fennállásának szükségességét. Wekerle miniszterelnök az általános politikai helyzetről is nyilatkozni fog, továbbá azokról a feladatokról, amelyeket a kormánynak, illetve a koalíciónak a közel jövőben megvalósítania kell. Nyilatkozni fog még Wekerle a legközelebb benyújtandó törvényjavaslatokról.

A függetlenségi és 48-as pár délelőtt 10 órakor gyülekszik a Baross-kávéházban, ahonnan 10 után indul Kossuth lakására, akit 11 órakor fog üdvözölni. A néppárt Zichy Aladár grófot szintén 11 órakor üdvözli. A függetlenségi párt szónoka hír szerint hangoztatni fogja a 48-as elvek érintetlenségét, a néppárt szónoka pedig a néppárti elvek érintetlenségét és az egyházpolitikai törvények revíziójának szükségességét fogja hangoztatni. Wekerle üdvözlésénél ott lesznek az összes miniszterek Kossuth kivételével. A demokratáknál is lesz újévi tisztelgés, Pető Sándor fogja üdvözölni Vázsonyi Vilmost.

A delegáció. Bécsből jelentik: A közös miniszterek és Montecuccoli tengernagy január 2-án Budapestre érkeznek, hogy másnap részt vegyenek a január 3-án kezdődő delegációs tanácskozásokon. Az osztrák delegáció ugyanis csütörtökön folytatja üléseit még pedig a hadügyi költségvetés tárgyalásával, amikor is heves támadást fognak intézni Schönaich ellen a magyar kormánnyal a katonai szállítások tárgyában kötött szerződés miatt. Az osztrák delegátusok szerdán érkeznek Budapestre.

A képviselőház határozatképessége. A függetlenségi párt alelnökei a Kossuth lakásán tartott értekezleten elhatározták, hogy kötelességüknek tekintik a párt tagjaira ugyanolyan hatni, hogy ezután szorgalmasabban járjanak a

Ház üléseire. A párt alelnökei felváltva fogják ellenőrizni az ülések látogatását a párt tagjai részéről, hogy így a Ház határozatképessége mindenkor biztosítva legyen. A függetlenségi párt egyébként értekezletét még a parlament összehívása előtt megtartja.

Az alispán haragszik.

Biharvámegye főispánját *Glacz* Antalt a napokban impozáns küldöttség kereste fel. A küldöttség tagjai mind igaz jó magyar hazafiak voltak, kik a főispánnak bizalmukat nyilvánították, elégtételt adtak a méltatlan támadásokért.

Ez a bizalom azonban nagyon fáj a haladó tábornak, reszket és fél, hogy a vezérszerepük véget ér. Hogy ez így van, bizonyítja az a különös hangú átirat, melyet tegnap intézett a főispánhoz az alispán dr *Miskolczy* Ferenc.

A nevezetes napon sem az alispán, sem a helyettese a főjegyző nem voltak idehaza. A főjegyző hivatalos kiküldetésen, az alispán pedig valamely vadászaton volt.

Vadászat után kapta a következő jelentést:

Alispán Ur!

Folyó hó 29-én hivatalos kiszálláson lévén, midőn este 5 órakor a hivatalba jöttem, Répássy Mihály házfelügyelő jelentette nekem, hogy e napon délelőtt főispán urat egy több mint 200 tagból álló küldöttség kereste fel s a küldöttséget főispán ur a vármegye székházának kis és nagytermében fogadta s ez alkalommal a küldöttség mindkét termet s azokban a parkettet, a székeket, asztalokat összesározta és szennyezte. Jelentette továbbá, hogy a termek kinyitását a főispán ur titkára után a kapusnak rendelte el.

Miután jelzett napon alispán ur is távol volt s miután a termek kinyitására és használatára az arra jogosultak egyike részéről sem

adatott engedély, — ezt az esetet kötelességszerűen bejelentem.

Nagyvárad, 1906. december 30.

Keszthelyi Zoltán s. k.
főjegyző.

Az alispán erre a jelentésre a következő átiratot diktálta tollba az egyik hivatalnoknak. 16781—1906.

Főispán Ur!

Fent irt szám alatt a vármegye főjegyzője azon jelentést tette hozám, hogy f. hó 29-én főispán ur egy körülbelül 200 tagból álló küldöttséget fogadott s ez alkalommal a vármegye székházának kis és nagy termét önhatalmulag felnyitatta és használatba vette. A küldöttség mindkét termet, azok parquetjét, székeket, asztalokat, azokra fel állván bepiszkolta, összesározta, azokban kárt okozott.

Eltekintve attól, hogy a vármegye székházában lévő termek soha pártpolitikai célokra kérve és adva nem lettek, tudomására hozom főispán urnak, hogy a vármegyei szervezeti szabályrendelet 4. §. utolsó előtti bekezdése értelmében a vármegye székháza felett való *kizárólagos* rendelkezés az alispán vagy *helyettese* jog köréhez tartozik.

Nagyvárad, 1906. december 31.

Miskolczy, s. k.
alispán.

Természetes dolog, hogy ezt az átiratot már csak azért sem lehet komolyan venni, mert maga a hangja elárulja, hol szorítja a bakkancs az alispán urat. Közöltük azért, hadd lássa a közönség, hogy a vármegyén mi mindenre jut ideje az alispánnak vadászaton kívül. A főispán pedig sokkal komolyabb férfi, hogy sem valamit adjon erre a kötekedésre.

Mert ez már csakugyan semmi más, mint kötekedés.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, **hogy ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek**, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Majd hogy a nyakamba nem ugrottak: hoztak font kalácsot; tömtek mindenféle jóval, hogy már azt gondoltam, még az nap megtartjuk a kézfogót. Pedig hát a kutya megette.

Mikor már jól agyonitattak, Gömbösné megkérdezte tőlem, melyik leánya kell, Anna-e, vagy Böske?

Hogy valahogy bolondot ne csináljak s netalán a nem igazit válasszam, kiváló körültekintéssel azt feleltem:

— Mindakettő.

Gömbösné félrehuzta a száját s szinte elképedve tudakolta:

— Hogyan? Neked mindakettő kell?

— Mindakettő — erősítettem én, mert így biztos voltam benne, hogy az egyiket csak odaadják.

Hanem. hát a mi ezután következett, azt nehéz volna elmondani. Az asszony megneszesedett s hirtelenében olyan patáliát csapott, hogy a harmadik szomszédból is összefutottak. Én csak néztem. Szinte későn vettem észre, hogy az a kiabálás mind nekem szól.

— Takarodik? Megy innen egyszerrel! Ki a házamból — fogta rám a söprűt s mondhatom, ha nem gyorsan csinálom, hát a tulajdon hátammal házaitja össze.

Künn voltam már s még mindig neszegett. Török-tatár, ehhitü basának nem adja a leányát — hajtotta folyvást.

Azt hittem, megbolondult. Mert, hogy én nem vagyok se török, se tatár, azt csak kellett volna tudnia, remélem.

— Rosszul tetted, pajtás — figyelmeztette Palit Peregi Pista — hogy mindakét leányát kérted egyszerre.

— Adta volna hát az egyiket!

— Azt nem nekem, hanem Gömbösnének kellett volna mondanod, barátom. Az egyszer látod, nem vállott be éde sapád elve. Mindenből kérhetsz sokat a világon, csak asszonyból ne. Okos embertől hallottam, hogy asszonyból néha egy is sok.

— Máskor majd téged küldelek el leánykérőbe — gunyolódott az elkeseredett Csató Pali.

— Jól is tennéd. Különb hadd hallom, melyik tetszik neked jobban a Gömbös lányok közül.

— Ha választanom kellene, akkor csak Anna mellett maradnék. Az sokkal háziasabb. Hanem persze csak az édesanyja söprűje nélkül értem a vásárt.

— Természetesen — nevetett Peregi Pista — fölkelve.

— Hová mégy? — tudakolta pajtása.

— Gömbösnéhez — volt a válasz — te várj addig, a mig visszakerülök, Kiváncsi volnék, vajjon nem lehetne-e megpuhítani azt a kuruc asszonyt.

— Amerikában tanultad azt a mesterséget? — szólt a távozó után Csató Pali — csak aztán vigyázz a bőrödre: az asszonya válogatja

A végét már úgy morogta. Peregi nem hallotta.

Utóbbi meg sem állott, mig csak Gömbösnéhez be nem köszöntött. Az asszony még most is fujtatott.

— Jó napot kívánok, nénémasszony — nyitott be büszke tartással a legény. — Panasgom van maga ellen.

— Micsoda?

— Hogy kiverte a kérémet.

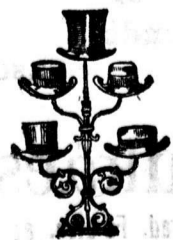
— A te kérédet? — ámult el Gömbösné egész szélességben csak nem azt a gazember törököt érted, ki egyszerre akarta a két leányomat feleségül?

— Kettőt akart egyszerre — mosolygott

PFAFF KÁLMÁN

ajánl megbízható minőségű kalap különlegességeket izléses új formákban

Szigorúan szabott árak mellett.

Szylveszter éjjelén.

Még csillag sincs az égen és csak a torony órája sárgállik küzdő fényével a vastag sötétségben. Megmérhetetlen gödör van ásva a világűrben, melyet a teremtés óta és a Teremtő. Ez a gödör bővül minden évben temetnek benne mindég egy hosszú évet. Mindég ebben az éjben.

A sárga fényű óra 10-et mutat s megmozdul egy árny 1906. árnya. Rohanva közel keletről nyugatra, mintha üzné valami. Sötét van alig lehet látni, csak érezni tudjuk. Háromszáz hatvanöt nap alatt nem vettük észre, hogy folyton közeledik pedig jött mint egy fergeteg.

Óriási alak bontakozik ki a sötétségből. Szeme vadul forog s olyan mint két csillag két letűnő csillag s rá mered az órára nézi mintha sohse látta volna. Ruhája a fellegek rongya s azok megmozdulnak, mintha az óriás karjain lennének. Le akar sujtan, hogy össze zuzza az órát, mely már 11-et mutat. Reszket, a levegő, a hatalmas fogai közt sziszeg dühösen, haját a szél ezerfelé fujja és ő megáll, mintha vissza akarná tartani a földet s az meg lassan és mégis hihetetlen gyorsan forog rajta az óriással. Nem tudja, hogy mi, de üzi és folyton nyugat felé . . . 11 órát elűttötte a torony órája és most egy hatalmas űrt lát maga előtt . . . még egy lépés és ő elvesztett . . .

Keleten rózsaszínű pir gyult, titkos ködszerű.

Az óriás körül néz és mintha meg akarná mutatni erejét lábát megteszti, vissza akar lépni. Testén az izmok feszülnek, de vissza nem mehet, az erő már gyöngé. Szeme kidülledve bámul a mély sötétségbe, a torka szorul, melle emelkedik, most hátra tekint s a vastag sötétséget csak maga körül látja másutt titkos rózsaszínű leplet . . . megborzad, ereje elhagyja összeroskad, mint egy rongy s

a legény — Annát magának, Böskét meg énnekem.

— Hát akkor miért nem beszélt? — ugrott az asszony nagyot ijedtében.

— Mert mire kimagyarázhatta volna magát, arra már a sóprével kergetted — jegyezte meg a gazda, Gömbös Márton — nem hagyta kibeszélni, igenis.

Az asszonynak a torkán akadt a szó. Ugy bökte ki azután nagy erőlködés után:

— Eredj, Marci, híd el azt a legényt. Meg akarom követni.

És a gazda megindult. Peregő Pista vezette.

A bánatos Csató Pali pedig nem tudott hová lenni nagy megrökönyödésében, mikor Gömbös Márton alázatos képpel elébe állott s úgy kezdte:

— Bocssás meg öcsém, tévedés van a dologban. Az asszony csinálta az egész bolondot. Most csak tessék mindjárt velem gyönni.

Pali habozni akart, de pajtása úgy oldalba bökte, hogy mindjárt legelől lódult ki az ajtón.

Ugy mentek hármában meginni a békeségpoharat.

az óriás eszmélni kezd. Ezt a rózsaszínű ő már látta egyszer régen . . . amikor született . . . érzi, hogy ami mögötte van az az ő halála.

A föld lassan fordul s az óriás a nagy űrbe zuhan.

Eltűnik a sötétség, csak az űr körül lebeg belőle. A rózsaszínű lepel szét válik s egy bohó gyermek nyargal keletről. Jó szeme van, olyan mint két tüzes nap s látja a sötétséget és benne egy vergődő óriást, hallja irtózatot hangját, halálhörgését.

— Nem ösmerlek szegény, mi bajod, tán segíteni tudok.

— Nem tudsz te már segíteni én sem ösmerlek, de csak azt mondom te vagy a halálom. Ne . . . bizd el magad . . . te is . . .

És elhal hangja.

Az ifju megkomolyodik ettől a beszédttől s bohó rohanását meglassítja s nyugodtan lépked, mert tudja, hogy 365 nap alatt sokat kell tennie.

Plutó.

Levél Belényesből.

Városunkat a maga csendes egyhangúságából nem zavarta fel elmúlt levelünk óta semmi kellemetlen incidens.

Amiről itt most beszámolni szeretnék, az nagyon is kellemes dolog. Ertem az itteni állami leányiskola jubileumát és karácsonyfa ünnepélyét, melyet az óvoda kisdedeinek rendeztek.

Belényes 3000 lakosa négy vallás között van megosztva, mindenik egyenlő és így elég csekély számú ahhoz, hogy önállólag képes legyen virágzó leányiskolát fenntartani. Már csak ezért is helyén van itt ez a már huszonöt évén át kitűnő eredménnyel működő leányiskola. Am egy iskolánál az eredmény tekintetében legtöbb dolog annak vezetése és tanerői, mert ezektől függ a nevelés szelleme és így a növendékek irányítása még azután is, mikor már az iskolából kikerültek.

Teljes joggal tarthatnak pedig számot ez iskola tanerői az igazgatónővel, Papp Gergelynével élükön a közönség hálájára és kitüntető elismerésére, mely a nemrégiben tartott jubileumi ünnepség alkalmából írántok oly tüntetőleg nyilvánult meg, melyet nem minden iskolával szemben lehet tapasztalni.

Maga az iskolai ünnepély délelőtt folyt le az iskola helyiségében. A 14 pontos program szereplőit s előadásukat külön kiemelni és méltatni ma már elkésett dolog, de mégis ki kell emelnünk *Stepanicáné* felolvasását az iskola történetéről, mely élő bizonyossága volt nem csak az írói műgondnak, hanem a kiválóan magas szellemnek és felfogásnak, amely a tantestületben uralkodik. A szavlatok s az énekszámok valamennyien arról győzték meg mindenkit, aki ez ünnepélyen részt vett, hogy a növendékek a legmagasabb szinten álló vezetés alatt vannak, s ezt méltányolják is buzgó szorgalommal és fenkölt érzéssel.

Ugyanez nap este a gör. kath. főgymnázium tornatermében egy rendkívül gazdag műsorral és szokatlan fényvel és pompával kiállított előadás tartatott az iskolának jelenlegi és volt növendékeinek szereplésével. Nagyon jellemző az iskola kedveltségére, hogy a volt növendékek, kik közül többen ma már családszűz anyák, valóságos vetélkedtek abban, ki működik közre nagyobb eredménnyel és nagyobb fényvel az ünnepély emelésére. Igazi

pompát fejtettek ki sokan ragyogtatva magas képzettségükkel együtt gyönyörű jelmezeiket is. Ha visszagondolunk a »Rózsabimbó álmá«-ra meg a »Meseképek«-re, a »Csipkerózsá«-val, János Vitéz«-zel, »Hófehérké«-vel és »Hamupipőké«-vel, melyekben az angyaloknak, tündéreknek meg törpéknek öltöztetett apróságok éppugy, mint a felnőtt szereplők úgy elragadták a termet zsutolásig megtöltő közönséget, valóban örömmel kell feljegyeznünk, hogy Belényes közönsége a fővárosban sem részesülhetett volna különb művelzetben, mint amit ez ünnepély nyújtott. A monologok, quartettek, szavlatok kiváló előadása bármily magas színvonalu intézet szereplőinek dicséretére vált volna. Truffler »Szent Mikulás«-a azonban nem érdemelte meg Beóthy Zsiga fordítását, még kevésbbé azt a szép előadást, melylyel megtisztelték. Szent Miklós nem az a neveléses alak, amivé Truffler tanította. Ez azonban legkevésbé sem von le semmit a gyönyörű ünnepély színvonalából, annál kevésbé a rendezőség eléggé nem méltányolható érdeméből.

Papp Gergelyné igazgatónő, Erdey Istvánné, Varga Károlyné, Stefanica Vazulné és Sipos Róza, az intézet tanítónői ez ünnepély előkészítése és rendezése körül nemcsak minden dicséretre, hanem hálás elismerésre is méltó szorgalmat, tehetséget és magas felfogást tanúsítottak, melyet bár e sorokkal el is késtem, itt is kötelességemnek tartok kifejezni.

Nem kevésbé remek volt az óvoda karácsonyfa ünnepélye, az ünnep előestéjén. Jótékony lelkek az óvoda tágas helyiségeiben pompás karácsonyfát állítottak fel, mely rakva volt mindennel, ami ilyenkor az ártatlan szívet örömmel hangolni képes. A karácsonyfa alatt gazdag ajándékok ruhák, cipők, babák, játékszerek voltak felhalmozva a szegény gyermekek közt való elosztás végett. Egymást érte a sok szép ének és szavlat, melyekre már előzőleg hetekkel készítették elő a csöppségeket Erdey Istvánné óvónő és kíségitője Kasolczán Mária, kik mindketten a legnagyobb eredményt érték el, mert a kicsinyeket így betanítani nem kis munka volt. Volt is öröm, nemcsak a kicsinyek közt, hanem a nagyszámmal egybesereglett közönség is szemében örömkönnnyekkel távozott a kis angyalok ünnepségéről.

Nem maradt örömnapp nélkül a gör. kath. tanári kar sem. Egyik buzgó, tevékeny és nagy tehetségű tagját dr. Stan Floriánt székesegyházi kanonokká nevezte ki a király. Benne a tanári kar egyik szigoruan pontos és lelkiismeretes tagját vesztette el, a káptalan pedig bizonyára egy egyeneslelkű, vasakaratu és kiváló tehetségű kanonokot nyer. Tanítványaival szemben katonás szigorúsággal, de atyai jóakarattal is járt el mindig, de önmagával szemben épp oly szigorú, sőt szigorubb.

Nem szereti a pártolást és a frázisokat, de a rend és fegyelem utjáról senki és semmi el nem tántorítja. Szépen beszél németül és franciául s az általa ismert nyelvek irodalmát is jól ismeri. A theológiában és az egyházjogban nem különben a görög rítus fegyelem szabályaiban nagy és kiváló jártasságával már fiatalabb korában is figyelmet keltett. Radu Demeter püspök, midőn őt terjesztette fel első helyen, valóban méltó papot keresett fel elismerésével, olyat, akitől egyházmegyéje joggal vár szép, nagy és emlékeztető méltó dolgokat.

Különben Radu püspök teljes erővel neki látott nagyevű elődje nyomdokait követni az alkoások terén. A püspöki palota Nagyváradon, az új kastély Belényesben magas szellemének, nemes izlését hirdetik. Az új gazdasági szeszgyár a püspökség jövedelmeinek fokokozását fogja

Vizmentes vadász Halina csizmák a legjobb kivitelben.

Eigner Ede és Társa

kizárólagos cipő áruházában

— Nagyvárad, Bémer-tér. —

Kobrak cipők
egyedüli raktára!

Különlegességek női- férfi- és gyermek
cipőkben a legegészségesebb és legjobb kivitelben.
Gummi sárcipők- és Csizmák nagy választékban.

— Szolid kiszolgálás! —

1752. Szabottárak!

Vidéki és helybéli telefon 695

előmozdítani. Folyamatban van az özvegy papnők és papi árvák sorsának biztosítására szóló intézkedések egész sorozata s a tanárok sorsának javítására szolgáló szabályzatok meghozatala.

Akik tehát annak idején Radu püspöksége elé bizonyos féltékeny tartózkodással tekintettek, azok örvedetesen csalódtak. Sem Vulkán, sem Pável szelleme nem halt meg. Radu minden tevékenysége egyházmegyéje oltárára minden fenntartás nélkül hozott áldozat.

Gedeon.

A Magyar Bank megalakulása.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Zöldfa szálloda kistermében tartotta alakuló közgyűlést a legujabb nagyváradai pénzintézet, a Magyar Bank. Jelen voltak a részvényesek közül:

Glacz Antal, Erős Rezső, Szokoly Tamás, dr Adorján Emil, dr Kurländer Ede, Kerekes Elek, Dobozy György, Lausch Károly ezredes, dr Vuicskics Gyula, dr Frankó József, Lukács Géza ezredes, Balogh Kálmán, May Sándor, Sztarill Ferenc, Darvassy Lajos, Kőszeghy József, Korbély József, Boros Jenő, Weinberger Lajos, Brüder Jenő, Schönfeld Lajos, Weiman Béla, Nagy Lajos, Márkus Ignác, dr Lánczy József, Südy Gyula, Kaczvinszky Andor, Major Gyula, Széles Lajos, Zboray Gyula, Gruden Iván, dr Halász Lajos, Vaszil György, Vécsei Ignác, Iloru Ernő, dr Székely Adolf, Klein Mór, Parabek Antal, Szilárdy Ernő, dr Kabos Béla, Jelínek Géza, Schlesinger Fülöp, Paczkó Aladár, Szántó Dezső, Engel József, Kezdődy Géza, dr Löwy Mór, Ullmann Sándor, Wallerstein Ferenc, Grünvald Jenő, Weiszberger József, Benedek Dávid, Schönberger Armin, dr Krüger Aladár, Szokoly Elemér, Freund Hermann, Feldmann Izidor, Máthé István, ifj. Klein László, Gruden Iván százados, dr Bárdos Imre, Láng József, Sággy Sándor, Frankl Zsigmond, Wégner Odön és Mór, Bleyer Antal, Berger Lajos, Lőrinc Simon, Mezey Izidor, Jangreis, Leitner Alfréd, Szolga Ferenc és Sándor, Plessz Agoston, Bleyer Kálmán, Rosenfeld László, Schwartz Izidor, Vadász Albert, Grósz Ignác, Mertz István, Berger Benő, Bánffy Sámuel, Klein Menyhért, dr Veimann Jenő, dr Váradai Odön, Peller Ferenc, Perlesz József, dr Kripka Henrik, dr Stern László, ifj. Jelínek Ferenc, Vermes Kornél, Rákos Vilmos, Kasza Ferenc, Sas Ede, Grünberger Jenő, Lendvay János, Büchler Márton, Berkovics Bernát, Weisz Ignác, Bernáth Lajos, Klein Sámuel, Czukermann Albert, Tarsoly Sándor, Klein Dávid, Hönig Ignác, Weisz Iván Eicher Sámuel, Balogh Károly, Grósz Sándor, Markovics Herman, Weisz Gyula, Kurcz Ignác, Tarján Gábor, Tóth Kálmán, Breitner József, Iványi István, Radó Samu, Pelley Sándor, Kovács Akos, Goldberger Lajos stb.

Az alapítók nevében Glacz Antal főispán megnyitotta az ülést s a jegyzőkönyv vezetésére dr Krüger Aladárt, a hitelesítésre Erős Rezsőt és dr Adorján Emilt kérte fel.

Dr Adorján Emil jelentette, hogy az alapítók biztosítva van, amennyiben az előirányzott 5000 drb részvény tul lett jegyezve 123 darab részvénynyel. Az alapítók 10 százaléka befizettetett. Glacz főispán elnök konstataálta ennél fogva, hogy az intézet alapítókéje biztosítva van.

A jegyző felolvasta az alapszabályokat, a melyeken Erős Rezső és mások indítványára több változtatást tettek. Az alapszabályok elfogadása után az elnök kimondotta, hogy a »Magyar Bank Részvénytársaság« megalakult.

Ezután a választásokra tértek át. A részvénytársaság elnökévé Glacz Antal főispánt választották meg, az igazgatóság tagjaiul az alapítók Erős Rezsőt, Lukács Gézát, dr Adorján Emilt, Sztarill Ferencet, Kőszeghy Józsefet, dr

Kurländer Edét, Weinberger Lajost, Ullmann Sándort és Brüder Jenőt nevezték ki. A felügyelő bizottság tagjaiul megválasztottak: Darvassy Lajos, Sággy Sándor, Hajdu Aladár, Szilárdy Ernő, Munk Mór, Grósz Ignác, Fuchs Sámuel.

A bíráló tanács elnöke: Szokoly Tamás orsz. képviselő rendes és póttagjai: Balogh Kálmán, Balogh Károly, Bernáth Lajos, Berger Lajos, Berkovits Bernát, dr Bárdos Imre, Benedek Dávid, Balázsovics Jenő, Bleyer Kálmán, Boros Jenő, Dénes Odön, Engel József, dr Fráter Pál, dr Fischer Imre, Glücksmann Armin, Grünberger Jenő, Grünwald Jenő, dr Halász Lajos, Havas Rezső, Horn Ernő, Heller Márton, Klein Dávid, Kepes Jenő, Borbély József, dr Lánczy József, Lausch Károly, Lessner Alfréd, Lőrinczy Gyula, dr Löwy Mór, Máthé István, Makai József, Markély János, Markovits Hermann, Márkus Ignác, Nuszbaum Gyula, Parabek Antal, Peller Ferenc, Radó Samu, Rosenfeld László, Schvarcz József, Szniaszenka Ernő, Szántó Dezső, Széles Lajos, Schlesinger Fülöp, Szokoly Elemér, ifj. dr Szokoly Tamás, Tarsoly Ferenc, Tárnoki László, Táray Sándor, Tolnai Miksa, Viktor, Vadász Albert, dr Várady Odön, Wallerstein Ferenc, Wégner, Odön, dr Weimann Jenő, Weisz Adolf, Weisz Iván, Weisz I. Miksa, Zboray Gyula. Vidékiek: Lovass Sándor (Gyires), Kovács József (M.-Telegd), Lakatos Ede (N.-Szalonta), Ritter Albert (Mező-Telegd), Máthé Ferenc (Gréczes-Tető), Kiss Ernő (Kisháza), Jancsó Lajos (Micske), Lemayer Béla (M.-Cséke), Grósz Armin (Er-Kenéz), Revoszky Béla (Bagamér), Nuszbaum Sámuel (Fugyi), Stern Vilmos (Fugyi), Somogyi Géza (Tenke), Bügler József, (P.-Radvány), Bencsik Sándor (Sályi) Freifeld Mór (Margitta) és Südy Gyula (Nagy Zomlin).

Az alakuló közgyűlés ezzel véget ért, az igazgatóság tartotta meg első ülését. Az igazgatóság elnökévé Erős Rezsőt, vezérigazgatóvá dr Kurländer Edét, ügyésszé dr Adorján Emilt, jegyzővé dr Krüger Aladárt választották meg. Az új bank pénztárnoka Kerekes Elek, főkönyvvédelője Révész Sámuel lettek.

A »Magyar Bank« már a legközelebbi hetekben megkezdte működését.

Előfizetési felhívás.

Fel-felhangzik naponta a közönség panasza a tisztességtelen sajtó ellen. Amely beleavatkozik a magánélet szentélyébe. Amelynek művelői tollal irnak, de revolverrel dolgoznak. És a mely ellen kellene már valamit tenni . . . mondják itt is, ott is.

Kellene tenni és még sem történik semmi. Mert a közönség olyan sajtót kap, amilyet érdemel.

Levegőből a sajtó nem él meg, hanem a közönségből. Ha a közönség botrányhajhász revolverlapokat támogat, hát akkor ne tessék panaszkodni a botrányok, a revolverezés miatt.

Új év kezdetén jó lesz ezzel számot vetni.

Tizenharmadik évfolyamába lép lapunk. Nehéz idők viharait állottuk ki, de a viharok csak megedzettek erőnket, fokozták kitartásunkat, hogy soha egy pillanatra se feledjük a Tiszántul célját, hivatását. Hivatásunk az, ami a tisztességes sajtóé lehet: erős keresztény magyar társadalmat nevelni s annak kezébe jó ujságot adni. A vallásos, erkölcsös, hazafias magyar ember a mi ideálunk, azt szolgálja tollunk immár tizenkét év óta. Esményekért küzdünk, a közérdeket szolgáljuk.

A mikor a sajtó kinövései a közönségnek nyakára kezdenek nőni, nem lesz szerénytelenség tőlünk, ha egyszerűen multunkra

mutatunk. Ami multunk erős záloga jövőnknek. Mikor tehát az új év kezdetén a közönség hathatós támogatását kérjük, abban a reményben tesszük, hogy a sajtóra való panaszkodás nem marad üres szó s meglesz az a tanulság belőle, hogy a közönség a maga érdekében is a tisztességes sajtó zászlaja alá áll.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZÁNTÚL«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

U j é v.

Csikorgó hideggel, zuzmarás ábrázattal köszönt be az új esztendő. A fákon reszket a hópihe s a fűtől szél a járókelők arcába sodorja a lehulló apró jégtüket. A járókelők sietnek haza, a meleg szobába. Ugy tetszik, mintha sohasem volna kedve az embernek a szabadba menni. Csak be a melegbe, a fűtött szobába.

Es egyszerre mégis megindulunk mindnyájan. Százak, ezrek, milliók egyszerre. Megélnék az utcák, hogy aztán ismét elnéptelenedjenek: a sokaság ott van, a hova igyekezett: a templomban.

A harang hívó szavára üres lesz a családi fészek s az a fészek telik meg, mely az egész keresztény családot egyesíteni tudja: a templom. Bugó orgona szavára felzug az ének:

Oh szép Jézus, ez új esztendőben
Légy hivedben.

Ott a nagy család tagjai ismerik meg egymást. A szegény, a gazdag, az ur, a köldus egyesül a faházban. Nincs különbség. Reménykedve, bizalommal tekint előre mind s bizalmuk alapját odafenn találják. Mindnek van mit kérnie, van mit remélnie.

S ha egyek vagyunk az esdeklésben, legyünk egyek a cselekvésben is. Mindannyian testvérek vagyunk, álljunk tehát egymás mellé testvérekként, a kiket csak ma a templom harangja Isten házába hív. A társadalmi nagy küzdelmek, alakulások fogratagában az új esztendő minden napján jusson eszünkbe, hogy csak akkor lesz igazán boldog az új év, ha testvérek módjára mindenki igyekszik azt boldoggá tenni másnak is.

A templom békéje és egyesítő ereje hozza közénk állandóan a szeretetet,

hogy ez új esztendőben
Minden ügyeinkben
Lehessünk Jézus drága kedvőben.

*

Az új év alkalmából a templomokban ünnepélyes istentiszteletek lesznek. A 1. sz. székesegyházban reggel 9 órakor Fetser Antal felszentelt püspök tartja az ünnepélyes szentmisét s dr Karácsonyi János kanonok prédikál.

A várad-olaszi plébánia templomban a szent mise után nem lesz szent beszéd; a Szent László templomban az ünnepélyes szent misét dr *Vucskics* Gyula esperes-plébános, a prédikációt pedig dr *Pataky* Arnold káplán tartja. A várad-velencei plébánia templomban *Gábrily* Lajos c. kanonok tartja a szent misét és prédikációt.

* Ó-esztendő estéje a templomokban.

Az ó-esztendő utolsó napján, tegnap este az ájtatos közönség csoportosan zárandokolt a templomokba, hogy hálát adjon a mindenhatónak eddigi kegyelméért. Az összes templomok zsufolásig megteltek hívekkel. A székesegyházban este 5 órakor volt a hálaadó isteni tisztelet. A vecsernyét *Széchenyi* Jenő kanonok tartotta, *Grócz* Béla kanonok pedig remek egyházi szónoklatot tartott. A magas szárnyalású szent beszéd mélyen meghatotta az óriási számban összegyűlt ájtatoskodókat. A Szent-László templomban este 6 órakor volt az ó-esztendői ájtatosság; a vecsernyét dr *Vucskics* Gyula esperes-plébános, a prédikációt pedig *Mellau* István főreáliskolai hittanár tartották.

* **Kossuth üdvözlése.** Az új év alkalmából Kossuth Ferencet, mint a függetlenségi és 48-as párt vezérét városunk függetlenségi és 48-as pártja továbbá országgyűlési képviselője táviratilag üdvözlölte. Az üdvözlő táviratok szövege ez:

Nagyméltóságú

Kossuth Ferenc urnak

Budapest.

Az új év alkalmából fogadja Méltóságod a nagyváradi függetlenségi és 48-as párt részéről osztatlan hódolatunkat és őszinte jó kívánatunkat.

Szokoly Tamás,
pártelnök.

Nagyméltóságú

Kossuth Ferenc urnak

Budapest.

Az isteni gondviselés adjon neked, szeretett vezérünk, boldog új esztendőt. Nemes törekvésedhez, hazánk önállóságának kivívásához erőt, állandó jó egészséget.

Szokoly Tamás,
képviselő.

* **Missió Békés-Szent-Andráson.** Békés-Szent-Andráson a hívek lelki épülésére nyolc napra terjedő missiót tartanak Pécsi Arnold és Vanga István Jézustársasági tagok. A missió, amely december 30-án kezdődött, fényes eredménynek ígérkezik. Már az első ájtatosságon alig férték a hívek a tágas templomban.

* **Új évi tisztelgések.** Nagyvárad város tisztikara az új év alkalmából tisztelgenni fog *Glacé* Antal főispánnál. A tisztviselők fél 10 órakor gyülekeznek a városházán s onnan vonulnak a főispán lakására a megyei székházhoz, ahol 10 órakor lesz a tisztelgés. A városi tisztikart a polgármester vezeti a főispán elé. Ezenkívül a nagyváradi függetlenségi 48-as párt délelőtt 11 órakor tisztelg a főispánnál — A polgármesternél, az ő kifejezett óhajára, testületileg nem tisztelg a városi tisztikar, hanem egyenként fejezik ki jókívánataikat a tisztviselők. — *Gerő* Armin főkapitánynál tegnap tisztelgtek a rendőrségnél alkalmazott napidijások, akiknek nevében *Sugár* Dénes üdvözlölte a főkapitányt.

* **Egyházi kinevezések.** A király a nyitrai székeskáptalanban megüresedett mesterkanonokságot *Steszkal* József címzetes kanonok és predméri esperesnek adományozta és ugyan-ezen székeskáptalan címzetes kanonokjává dr *Bartossik* Antal mocsonoki plébánost kinevezte. A váci székeskáptalanban megüresedett mesterkanonokságot a király *Gossmann* Ferenc egyházmegyei irodaigazgatónak adományozta. Végre *Gleidura* Géza salgótarjáni plébánosnak a Szent Györgyről nevezett szerencsi címzetes apátságot adományozta és *Schusster* Antal jolsvai meg id. *Liptay* Arnold putnoki esperes-plébánosokat a roznyói székeskáptalan tb. kanonokjaivá kinevezte.

* **Nász az uralkodóházban.** Érdekes hírről beszélnek főúri körökben. E szerint Frigyes királyi herceg legidősebb hajadon leányát, *Mária Henrietta* kir. hercegnőt, eljegyzi legközelebb gróf *Festetich* György, gróf *Festetich* Tasziló főudvarmester, magyar zászlósúr fia. A vőlegény anyja Hamilton hercegasszony, aki első házasságában a monacói fejedelem felesége volt. Ez a házasság azonban gyermektelen volt. A vőlegény nővérét *Windischgraetz* herceg bírja nőül, ugyanaz, akinek öccse elvette Erzsébet kir. hercegnőt, néhai Rudolf trónörökös leányát. Frigyes kir. hercegnek eddig két leánya van férjnél; az egyik *Salm* hercegné, a másik *Bourbon* pármái hercegné a felesége. *Mária Henrietta* 1883-ban született, tehát huszonhárom éves.

* **A rendőrség új éve.** A rendnek őrei is megemlékeztek az ó esztendő letűnéséről és 1907. megérkezéről. Tegnap délután *Lőrinczy* tb. alkaptány az összehívott legénység előtt beszédet tartott, melyben az elmúlt évben tanúsított magaviseleteikért mondott köszönetet. Beszéde végzetével buzdította őket a további lelkiismeretes munkálkodásra. Majd *Becsey* rendőrőrmester intézett keresetlen, de őszinte szavakat a legénységhez. Rövid beszédében tudomásokra adta a leérkezett új szervezeti, szolgálati és fegyelmi szabályrendelet miniszteri jóváhagyását és értésükre adta, hogy az új évben az őrség új beosztást fog nyerni. Úgy a kapitányt, mint *Becseyt* a legénység megéljenzte.

* **Gyűlések a városházán.** Ezen a héten ismét minden napra jut egy-egy ülés a városházán. Holnap, szerdán délután 3 órakor az igazoló választmány tart ülést; csütörtökön délután 3 órakor pedig a szegényügy rendezése tárgyában kiküldött bizottság ülésezik. Szombaton délelőtt a tanács, mint állandó választmány a rendes városi közgyűlés ügyeit készíti elő.

* **A 48-as népkör és párt új éve.** A nagyváradi függetlenségi és 48-as párt és kör ma délelőtt 11 órakor fog a városházán *Glatz* Antal főispánnal és *Szokoly* Tamás orsz. képviselőnél tisztelgenni az új év alkalmából. A párt tagjai e végből pontban fél 11 órakor fognak a 48-as népkörben gyülekezni. Az elnökség ezután kéri fel, hogy a párt, mint a kör tagjait a pontos és mentül nagyobb számban megjelenésre, hogy így testületileg mentül imponzánsabban vehessenek részt az üdvözlésben.

* **Karácsonyi ünnepély Endrődön.** Karácsony első és második napján az endrődi tanuló ifjuság karácsonyi ünnepélyt rendezett. *Hagen* Ferenc és *Gahér* Mihály helybeli káplánok az iskolás növendékekkel előadták *Erdősi* Károlynak a »Gyermek diadala« című karácsonyi színművét. A »Korona« vendéglő nagyterme mind a két napon zsufolásig megtelt. A

szépszámu közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig a gyermekek kedves előadását. A rendezőség fáradozását a szép erkölcsi sikeren kívül a bőséges anyagi siker követte; a bevétel a két előadásán 360 korona, mely a kiadások levonása után a szegény iskolás gyermekek felruházására lesz fordítva. Felülizettek: *Báró* Wodianer Albertné, *Zelinka* János esperes-plébános 20—20 koronát, *Spett* Gyula nagyváradi kanonok 10 kor., *Prikaszky* Leó káplán 6 kor., *Rácz* Pál 3 kor., *Bogdánffy* Géza, *Balog* Gyula 2—2 kor., *Uhrin* József, *Róth* Lajos 1 kor. 60 fill. *Uhrin* Mihály és *Rozenháal* Bernát 1—1 kor.

* **A szentjebbi jegyzőség.** A szentjebbi körjegyző állásától még július 1-én fel lett függesztve. A jegyzői teendőket az érolaszi-i jegyző végezte el, a helyettesítő jegyző azonban lemondott a tisztségről. A főszolgabíró a lemondás után a szentmiklósi jegyzőt bizta meg a község ügyeinek vezetésével. Az ilyen helyettesítések természetesen nagy hátránnyal járnak az ügyek gyors elintézésében, azért a szentjebbi bíró többed magával kérelemmel járult a belügyminiszterhez, hogy a jegyzői állás töltesse be és a szabályokban előirt rövid idő alatt legyen megszüntetve ez a válságos helyzet a községben. A belügyminiszter tegnap rendeletet intézett a megye alispánjához, hogy ez ügyben tegye meg a törvényszerű eljárást és úgy az eddigi mint a választás megtörténtéről jelentést tegyen.

* Az adók befizetése a múlt évben.

Az elmúlt 1906. év egy részét még az ex-lex uralta, azonban amint beléptünk a törvényes állapotba, mindjárt szabad lélegzés vett erőt az országon. Az ipar és kereskedelem is némileg erősebben lüktetett, bár a sanyaru viszonyok állandó nyomása most is érezhető elég keservesen. A meglehetősen termés a forgalmat, a jólétet némileg emelte s ennek nyoma meglátszott az adók befizetésén is. Nagyváradon az 1906. évben majdnem kétszer annyi egyenes állami adó folyt be, mint a megelőző 1905. évben, vagyis a két év között 323,926 kor. 17 fillér a különbözet az 1906. év javára. Az egyenes állami adó befizetéseket a következő számok elég világosan mutatják:

	1905.	1906.
január	8151.—	14.866.40
február	94233.69	72,246.88
március	14655.29	19,785.46
április	13763.13	13,616.27
május	90847.26	91,848.76
június	13266.52	17,066.52
július	8603.36	8,603.36
augusztus	56113.29	116,513.33
szeptember	11499.46	32,346.68
október	13727.50	48,923.15
november	67632.02	238,475.53
december	25 921.58	68 053.83
Összesen:	418,420.—	742 346 17

A városi adónál szintén feltűnően kedvezőbb volt a befizetés, mint az előző évben, amennyiben 22699 kor. 27 fillérrel több városi adó (közköltő) folyt be, mint az 1905. évben. Befolyt 1905-ben 361,251 kor. 46 f., 1906-ban 383,950 kor. 73 fillér.

* **Hegedüs Sándor temetése.** Tegnap délelőtt temették el *Hegedüs* Sándort a közönség óriási részvétele mellett. Kilenc órakor leszögezték a *Baldácsy*-teremben lévő koporsót, amelyet koszoruk borítottak be. A *Baldácsy*-teremből levitték a *Kálvin*-téri református templomba, ahol megkezdődött a gyászszertartás. Megjelentek itt: *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Apponyi*, *Darányi*, *Andrássy* gróf miniszterek, *Szterényi* József, *Tóth* János és *Popovics* állam-

titkárok, báró Dániel Ernő, Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, báró Prónay Dezső, Kornfeld Zsigmond, a tőzsdeelnök, Gelléri Mór kir. tanácsos és sokan a politikai és közéleti kitűnőségek sorából. Az énekgyűléseket énekelt, azután Pethő lelkész mondott imát. Majd ismét karénekek következtek. A sir fölött öt gyászbeszédet mondtak. A szónokok az elhunyt érdemeit méltatták. Antal Gábor megindító beszédben említette azt a veszteséget, amelyet a református egyházat Hegedüs Sándor halálával érte. A gyászszertartást karének fejezte be. Hegedüs földi maradványait a kerepesi-uti temetőben a Saher-Navratil sírboltban helyezték örök nyugalomra.

*** Az elmúlt év népesedési statisztikája.**
Az elmúlt év népmozgalmi tekintetben kedvezőbb volt Nagyváradon, mint az 1905. esztendő, amennyiben a születések száma felülmúlta a halálozásokat. 1906-ban Nagyváradon született 1638 gyermek, elhalt 1522 egyén, tehát a szaporodás ezúton 116. — Az év folyamán 527 házasságot kötöttek Nagyváradon, tehát kijutott bőven a lakodalomból is.

*** A Szacsavay szobor átvétele.** A Szacsavay-szobor mint már írtuk, fel van állítva az Ezredévi emléktéren. Rimler Károly polgármester a szoborbizottság tagjait január 3-án délelőtt fél 11 órára hívta össze, hogy a helyszínén a szobrot Margó Ede szobrásztól átvegyje.

*** Kinevezés.** A pénzügyminiszter a tiszalóki magy. kir. adóhivatalhoz Molnár Aladár belényesi adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű adóhivatali nevezte ki.

*** Hány ember lakik Kocsuban?** A Nagyvárad Napló valami ügyben ezer kocsubai ember tiltakozásáról beszél. Megnéztük a helységnévtárt és úgy találtuk, hogy Kocsuban 357 polgári és 1 katonai egyén lakik, összesen hát 358 lakosa van. A Nagyvárad Napló mégis ezer emberről beszél. Hja! laptársunknál, úgy látszik, csak megírják a cikkeket, de hogy amit irnak, biteles is legyen, amiatt laptársunknak nem fáj a feje. Quod erat demonstrandum.

*** Megrekedt udvari vonat.** A tegnapi hófúvason megrekedt Bicskén egy udvari vonat, amely az udvartartás podgyászait szállította Budapestre. A vonatot valóságos kiásta a hótergerről az a négyszáz katoná, akiket a hó eltakarítására oda vezényeltek. Az udvari vonat éjtél után szuszogott be a keleti pályaudvarra.

*** Áradások mindenfelé.** Az utóbbi napok abnormis időjárása, a nagy havazások és esőzések mindenféle vízáradásokat okoztak. Nagyváradon a Pece csinált sok bajt, mert annyira megáradt, hogy a közelfekvő házak pincéit is elárasztotta. Biharmegyében a Hollód vize is nagyon megdagadt s kiöntött medréből; nagyobb kárt azonban nem okozott.

*** A hazárdjáték ellen.** Dr. Altmann Jakab városi törvényhatósági bizottsági tag és még 19 bizottsági tagtársa tegnap indítványt terjesztett Nagyvárad városi törvényhatósági bizottsága elé a hazárdjáték ellen. Hosszas, helytálló indokok alapján indítványozzák, hogy feliratot intézzen a törvényhatóság a képviselőházhoz, amelyben fejtsse ki és kérje, hogy a törvényhozás a szerencsejáték minden fajtát erkölcsellenesnek felismerve, a löverseny fogadásokat szigorú büntetéssel sújtva, eltiltsa, az osztálysorsjátékot törölje el, a tőzsdejátékot pedig a rendes tőzsdelátogatók kereskedelmi ügyleteire korlátozván, a nem kereskedők

tőzsdei szerencsejátékát megfelelő és a tőzsde eredeti célját nem érintő intézkedésekkel megátolja.

*** Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Müller Györgyné szül. Brabócz Mariska, életének 37. évében tegnap elhunyt. Temetése holnap, január másodikán délután 3 órakor lesz a Sztaroveszky-utcai gyászszertől.

*** Az újév beálltával** erkölcsi kötelességünknek ismerjük, hogy a n. é. vevőinknek, jóakaróinknak és a közönségnek hálás köszönetet mondjunk az irántunk tanúsított jóindulatért, mit velünk szemben új vállalatunkban tanúsítani kegyes volt.

Üzletünk második évének fordulóján tisztelettel kijelentjük, hogy úgy mint az elmúlt időben úgy ezután is főtörekvésünk leendő, előnyösen olcsó árak, kitűnő jó minőségű friss árúk és előzékeny, figyelmes, pontos kiszolgálás által oda törekedni, hogy a nekünk előlegezett bizalmat meg is érdemeljük, méltóképp viselhessük.

Boldog és szerencsés újévet kívánva, maradok teljes tisztelettel Kern és Petrovics fűszer és csemege kereskedők.

A SZENT-LÁSZLÓ nyomdában legújabb divatu és legesinosabb névjegyek, valamint a legszebb bál és esküvői meghívók, ugyiszintén mindenféle nyomtatványok jutányos árban készíttetnek a legszebb kivitelben.

Kávét, teát és rumszükségletét legjobban a Fiumei Kávéhózatali Társaság fiókületében, Fő-utcán szerezheti be, miután oda az áru egyenesen a termelő országokból érkezik. Kitűnő zamatu pörkölt kávé folytonosan frissen kapható. Telefon 637.

Boldog új évet.

— Hagyjnn nekem békét. Jó, jó, hát viszont kívánom... Izé. Borcsa! Mondtam már, hogy nem vagyok itthon... Hát nem látja kérem, hogy alszom...

Jésszusom csak az új év ne volna! Ez a pár szó csiklandja minden porcikámat, kénytelen vagyok kikelni az ágyamból... Mi a manónak is van ez az új esztendő? Az embernek az idegzetét annyira tulcsigázzák, hogy kilátásai vannak a hidegvíz gyógyintézethez.

Egyszerűen botrány. En egész éven keresztül nem keresem föl annyi felebarátomat, mint ahány felebarátom új évben fölkeres engem. Ezen a napon végtelen szeretetének ad kifejezést valamennyi ember, akivel csak érintkezem. Nem tudom elképzelni, hogy csakugyan olya rokonszenves vagyok-e? És csakugyan olyan pompásan nézek ki, mint a hogy mondják?

A jeleneteket nem is részletezem csak vázolólag nagyjában, amint a kilincsemet kopogtatják.

Mosónő: Jóreggelt stb... Boldog új évet kívánok.
Szállásadó: > > >
Szabó: > > >
Cipész: > > >
Kalapos: > > >
Levélhordó: > > >
Pénzeslevélhordó: > (megjegyzem, egy rongyos koronát hozott csak s én neki egy forintot adtam.)

Egyik újsághordó: stb. B. u. é. k.
A másik és harmadik újsághordó.

A férfi divatárus.

A kávéházi bitelező pincér.

Mielőtt jöhetne még valaki, bezáratom a folyosóm ajtaját.

Es ez nekem a boldog új évem!

De a nyugalom csak addig tart, mig ki megyek az utcára, vagy kávéházba. Haraszthy

Mici mosolyát kérve kölcsön végtelen nyájas-sággal szólok:

Kedves Barátom. Csak februárig! Vagy Polgártárs! Egy kis türelmet! Vagy Elvtárs! Ez a felebaráti szeretet? Vagy Teringettét! Szemtelenség e napon zaklatni az embert!

(A nyájas olvasókat, kérem engedjék el, hogy a fenti látogatóim s barátaim szellemes megjegyzéseit reprodukáljam.)

Ez a boldog új év egyik oldala. De lássuk az érem másik oldalát. Ugy-e azt értik alatta, hogy ezen a napon én is kapok fizetést — és pedig talán lakbérrel. Kapok pitypangot! Kapom — rongyos fizetesemrekk összetört rongcsait. Mert: levonásba kerül:

a mult évi nyugdíjpercent,
a mult hóban fölvett előleg,
a mult évi adóhátralék,
a segélyegylet,

s marad nekem 2 K 29 fillérem. S most jön az érem harmadik oldala, t. i. — ráfizetek a fizetesemre. Mert ebbe a principiumba számítandók az ajándékok:

a főnököm feleségének,
a főnököm leányának,
a főnököm gyermekeinek, ipájának,
napájának, s az ég tudja még mijének, mert ezeknek születésnapja, névnapja, aranylakodalma, ... fogzási évfordulója mind most lesznek egymásután.

Természetes, hogy a fizetesemre csak úgy fizethetek rá, az igényeket csak úgy elégíthetem ki, ha — kölcsönt veszek. Es Önök azt hiszik, hogy a kölcsönből ami megmarad az az az enyém? Lapos menykövet! Hiszen arra igényt formálnak:

a házmester,
a betes,
a vendéglős,
a cipőpuccoló cseléd,
a fodrász inas

... a szaharai konzul és a dalai láma
Ejnye de jó — hogy az új évnek is vége szokott lenni. Csak egy vigaszom volna. Ha az elmúlt év eltemetésekor eltemették volna — ha nem is a hitelezőmet, de legalább a kifizetetlen számlámat.

Es most legyünk loyálisak. Összes felebarátom végig kezeltek egy napon. Es én nagylelkű leszek. Egy év leforgása alatt egyenként fogom tiszteletüket visszaadni.

Most leteszem a tollat. Fogadom boldog új esztendőre, hogy soha ki nem mondom és le nem írom ezt a kívánságot:

Boldog új esztendőt!

Tankréd.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Kedd: d. u. Szép Ilonka, este, Milliárdos kisasszony (Kornai Bertával.)

Szerda: Nap hőse.

Csütörtök: Fecskéfészek (Kornai Bertával.)

Péntek: Az asszony.

Szombat: Bohém-szerelem (Kornai Bertával.)

Vasárnap: d. u. Kis alamuszi, este Csöppség (Kornai Bertával.)

Hétfő: Tökéletes feleség (ujdonság.)

Kedd: Tökéletes feleség.

Szerda: Tökéletes feleség.

Kornai Berta vendégjátékai. A színház kedves vendégét, a nagyvárad közönség kedvencét több vendégjátékra szerződtette az igazgató. Sorra eljásza Kornai Berta legjobb szerepeit a Szigligeti színházban. A Milliárdos kisasszony tancosnője után csütörtökön a »Fecskéfészek«-ben, szombaton a »Bohém-szerelem«-ben lép fel a művész és vasárnap mint »Csöppség« mutatkozik be. A jövő hét

elején a »Tökéletes feleség« uj vigjáték került műsorra.

Ujév a színházban. Ma, az uj esztendő első napján két előadás lesz a színházban. Délután »Szép Ilonka« megy félhelyárakkal, este pedig a »Milliárdos kiasszony« Kornai Berta szenzációs sikerű fellépésével.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, dec. 37. (Saját tud. táv.) Bécsből jelentik: Ő felsége január hó 2-án délután 5 órakor érkezik Budapestre.

Chamberlain haldoklik.

Budapest, dec. 31. (Saját tud. táv.) Londonból táviratozzák, hogy Chamberlain, a nagy angol államférfi utolsó óráit éli. A nagy államférfi szinte mozdulatlanul fekszik halálos ágyán, szemére majdnem teljesen megvakult. Családja körülállja a haldoklót s minden pillanatban várja a katasztrófa bekövetkezését.

EGYESÜLETEK.

Uj katolikus egyesület. A magyarországi róm. kath. hittanárok és hitoktatók egyesületének alapszabályait a belügyminiszter láttaozta.

MULATSÁG.

A jogász bál. A nagyváradi jogász ifiasság megkezdte lázas munkáját, tevékenységét az 1907. január hó 19-én a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben rendezendő jogászbálra. A rendezőség élén Porubszky Gyula segélyegyleti elnökkel most eszközli a felkéréseket s még e hét folyamán megjelennek ez egyszerű, de izléses meghívók. A jogászbál iránt megyszerte nagy az érdeklődés és készülőds. Biharmegye szépséges lányait itt mutatják be legelőször. A bál tiszta jövedelme különben a segélyegylet alapja javára és a felállítandó mensa academica javára fog megsztatni.

Z E N E.

Kubelik hangversenye Debrecenben. Zenekedvelő közönségünknek egy régi óhaja teljesülhet a közel jövőben. A Debrecenben időző világhírű művész, az általánosan megnyilatkozó ohajnak engedve elhatározta, hogy Debrecenben 1907. január 11-én hangversenyt rendez.

Közönségünknek nem túl nagy költséggel alkalmá nyílik tehát a közeli Debrecenben, a nagy üvészt, ki korunk legelső hegédűművésze, meghallgatni, annyival inkább is, mert vidékre már nem igen jön el a művész többet. A jegyek elárúsítását a *Hegedüs és Sándor* debreceni cég eszközli, (Kossuth-utca 11.) mely cég az előjegyzéseket már megkezdte.

Igazságszolgáltatás.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Szegedy Lajos nagyváradi kir. törvényszéki bíró-t a nagyváradi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül rendelte ki.

NYILTTÉR.

Nagyvárad város mélyen tisztelt közönségéhez.

A helybeli lapok közölték, hogy volt főpincérem ellenem lopás vádját emelte. 59 éves fedhellen polgár lévén jogosultnak tartom azon tiszteletteljes kérelmemet, hogy az ügy végleges elintézéseig becsületemben senki se kételkedjék.

Mély tisztelettel
Schiller József.

Köszönet.

Az ujév alkalmával kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn hálás köszönetet mondok és boldog ujévet kívánok a főtisztelendő lelkészkedő papságnak, valamint minden kegyes pártfogónak, kik üzletemet a lefolyt évben támogatásban részesítették s kérem a nagybecsű bizalmat a jövő évben is részemre fenntartani. Részemről főtürevésem leend ezután is a már 43 év óta fennálló üzletem elismert jó hírnevét megővni s a nagybecsű megrendeléseknek pontosan megfelelni.

Hódolatteljes tisztelettel:

Oberbauer A. utóda
egyházi felszerelési gyáros,
Budapest, IV., Váci-körut 17. sz.

Klotild kir. hercegasszony ő cs. és kir. fens. udvari, a budapesti, váci központi és egyházmegyei, pécsi, nyitrai, gyulafehérvári és székesfehérvári oltáregylet szállítója. Nagyszabású és legújabb kiadású árjegyzékem megjelent s kívánatra díjmentesen bérmentve küldöm.

Tisztelt vendégeimnek, ismerőseimdek és jó barátaimnak ez uton kívánok

Boldog ujévet
Stern Sándor.

a Széchenyi kávéház bérlője.

Boldog ujévet

kívánok

becses megrendelőimnek, barátaimnak és jó ismerőseimnek.

Voszka Ferenc

cipész Fő-utca.

Nagyabecsült vendégeimnek, jó barátaim és ismerőseimnek ez uton is kívánok

boldog ujévet

Klein Lajos, a KORONA-kávéház tulajdonosa.

Nagyabecsült vendégeimnek, ismerőseimnek és jóakaróimnak ez uton kívánok

boldog ujévet

Kurtág Dezső, a Lloyd-kávéház tulajdonosa.

Boldog ujévet kíván
pártfogóinak, barátainak s jó ismerőseinek ez uton is

Fröhlich János
hentes.

Tisztelt vendégeimnek, jó barátaimnak ismerőseimnek

Boldog ujévet

kívánok

Schüch József,

a Széchenyi-szálloda és étterem bérlője.

Nagybecsű megrendelőimnek, jó barátaimnak és jó ismerőseimnek ez uton is

BOLDOG UJÉVET

kívánok

UJLAKY ISTVÁN, cipész

Tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és jó barátainak ez uton kíván

boldog ujévet

SZAUER és DO LGOS

a Bazár-vendéglő tulajdonosai.

Nagybecsű vevőkörömnek, üzletbarátaim és jóakaróimnak ez uton is

BOLDOG UJÉVET

kívánok

Szilágyi Géza,

órá- és ékszerész, az Orsolyák épületébe.

T. vendégeim, ismerőseim és jó barátaimnak ez uton kívánok

Boldog ujévet.

Stern Herman az Emke-kávéház tulajdonosa.

Nagyabecsült vendégeimnek, jó barátaimnak és ismerőseimnek ez uton is kívánok

boldog ujévet

POLLÁK GYULA,

a «Szinbázi bodega» tulajdonosa.

Igen tisztelt vendégeinknek, jó barátainak ez uton is kívánok

Boldog újévet

Karner Viktor a Pannónia étterem bérloje

Nagyrabecsült vendégeimnek, jó barátainak és ismerőseimnek ez uton is

boldog újévet

kívánok

FÜLÖP ISTVÁN, az „EURÓPA”-szálloda és vendéglő tulajdonosa.

Köszönet.

Az újév alkalmával kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn hálás köszönetet mondok és boldog újévet kívánok a főtiszt. lelkeskedő papágnak, valamint minden kegyes pártfogómnak, kik üzletemet a lefolyt évben támogatásban részesítették s kérem a nagybecsű bizalmat a jövő évben is részemre fejtartani.

Részemről főtörekvésem leend ezután is a már 18 év óta fennálló üzletem elismert jó hírnevét megővni s a nagybecsű megrendeléseknek pontosan megfelelni.

Hódolatteljes tisztelettel

Bumbera Imre

férfi-szabó,

Nagyvárad, Bazárépület,
Színház oldalon.

Igen tisztelt vendégeimnek, jó barátainak és ismerőseimnek ez uton kívánok

boldog újévet

SCHILLER JÓZSEF,
a „Pannónia”-szálloda és kávéház tulajdonosa.

Özv. Dr. Deákné

Fog műtermében

Lakik: Nagyvárad Szilágyi-Dezső u. 18.

A legjobb amerikai porcellánból készit

fogakat,

végez minden e szakmába vágó műveletet.

Üzletem nagyrabecsült pártfogóinak, rokonaimnak és jó ismerőseimnek ez uton is

Boldog újévet

kívánok.

Sz. Kocsis Róza

fehértanú tisztító intézete Szt. János u. 4.

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik, mily olcsón lehet az ujonnan megnyit

|| arany, ezüst, ékszer ||
|| és óra áruházban ||

vásárolni,

Bémer-tér 2. szám, az emeleten

(Molnár-téle cukrászda fölött.)

1 finom nickel óra	2	frt. 50kr.
1 finom acél óra	2	frt. 75kr.
1 valódi ezüst óra	5	frt. — kr.
1 arany női óra	12	frt. — kr.
1 arany férfi óra	25	frt. — kr.
1 20 grm. arany férfi lánc .	24	frt. — kr.
1 35 grm. női Lorgnon lánc	41	frt. — kr.
1 4 grm. karika aranygyűrű	5	frt. — kr.
1 3 grm. fejes aranygyűrű .	3	frt. 50 kr.
1 ingaóra ütőszerezettel . .	8	frt. — kr.
1 falióra ütőszerezettel . . .	2	frt. 50 kr.
1 ébresztőóra	1	frt. 50 kr.

Uj órákért 5 évi jótállás.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközök, meg nem felelő árut visszacserelek. — Altalam javított órák és ékszerek, mint újak kerülnek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, rugótörés esetén is. Tessék árjegyzéket kérni.

HERBST FÜLÖP,

amerikai mű-órás és ékszerész.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Lapunk minden előfizetőinek, olvasóinak, barátainak és munkatársainak boldog új esztendőket kíván a „Tiszántúl” szerkesztősége és kiadóhivatala.

KÖZGAZDASÁG

Értéktőzsde.

Budapest, december 31.

Osztrák hitelrészvény — — —	678	—
Magyar hitelrészvény — — —	796	—
Leszámitoló bank — — —	506	—
Rimamurányi — — —	525	—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	670	—
Közuti vasut — — —	594	—

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, december 31.

Buza április — — —	14 88	— 14 45
Rozs április — — —	13 30	— 13 32
Tengeri ápt. 1907 — — —	10 32	— 10 34
Repcze aug.-ra — — —	26 80	— 27 —
Zab ápr.-ra — — —	15 00	— 92 78

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsde 1906 dec 31-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — —	116 40
Magyar koronajárdék 4% — — —	95 95
Magyar leti vasuti államkötvény 4% —	84 47
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	95 25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	96 —
Magyar gyermek sorsjegy-kölcsön —	204 50

Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölcsön —	153 —
Osztrák járadék papirbau — — —	90 —
Osztrák járadék ezüstben — — —	100 10
Osztrák korona járadék — — —	117 —
Osztrák járadék aranyban — — —	99 —
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157 50
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	17 60
Magyar hitelbank részvény — — —	814 50
Városi villamosvasut — — —	327 50
Osztrák hitelbank intézeti részvény —	679 —
20 frankos frankos (Napolendor) — —	14 12
Osztrák-magyar államvasuti részvény —	676 50
Német birodalmi márka — — —	19 90
London vista — — —	117 62
Páris vista a — — —	95 41
20 márkás arany — — —	23 40

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

11362—1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbírósa, mint telek-könyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Rogozsán Péter volt jancsesdi lakos végrehajtást szenvedő elleni 178 kor. 11 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagyvárad kir. törvényszék (a magyarcsékei kir. járásbírósa) területén levő Jancsesd községben fekvő a jancsesdi 6. sz. tkvben A I. 46., 126., 159., 163., 172., 175., 182., 194., 198., 225. hrsz. alatt felvett ház beltelek és szántó földekből álló jószágtestre az árverést 1048. kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok az 1907. évi január hó 16. napján délelőtt 9 órakor Jancsesd község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 104 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1906. évi október hó 20. napján.

A belényesi kir. járásbírósa, mint telek-könyvi hatóság

Lukács Lajos,

kir. albiró.

Szőlő
oltvá-
nyok.

Valamint elmúlt évenkbe a Küküllőmenti
ELSU SZŐLŐOLTVÁNYI TELEP
tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes 33.

Nagyküküllőmegye volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű, egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, ugy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók: a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor, csemege-bor és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok barmulatos eredményeket érnek el.
Kívánatra, képes árjegyzék számos elismerő levéllel, ingyen és bérmentve.

HIRDETÉSEK

jutányos árban
felvételnek a

„TISZÁNTÚL”
kiadóhivatalában.

Nagyvárad Város Villamos Műve ser-
tésvásári telepén

porosz köszén

(szalonszén) kapható

3 kor. 80 fillér

beszerzési áron. Az egyszerre vásárol-
ható minimális mennyiség 3 métermázsza

Pénz!

Olcsó

tőketörlesztéses
kölcsonöket

10-75

évre folyósít, ugyszintén régi drá-
gább kamatu kölcsonöket kicserél
convertál) a lehető legrövidebb idő
alatt

Házak, szölök, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy
bérletét a legsikeresebb eredmén-
nyel közvetíti.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finan-
cirozza

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár
bankbizományi és hitelfogalmi irodája.

Nagyvárad, M. u. sz.

Telefon szám 424.

Párizsi világkiállítás 1900 Grand Prix 1896 milleniumi kiállítás
állami nagy arany érem, Hers Concors

Telefon: 280. sz.

Alapítva: 1854.

Első Magyar Részvény-sertözde K Ö B Á N Y A.

Főraktár Nagyvárad és Biharvár-
megye területére saját házukban **Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek cégnél.**

Hordókba és palackokba fejte, forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m.
ászkok, király, kiviteli és dupla márcziusi, bajor és udvari sör, melyek nem-
csak az ország, de a külföld híres gyártmányait is minőségileg jóval fölülmulják. Fő-
raktárunk a palack-osztályra különös gondot fordít s azt a legújabb, legtökéletesebb
üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szives érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által
ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palackokban
hozunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem egy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló
eredményre használhatók és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szop-
tatónők, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női bete-
gek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél.**

Góliát, maláta sör kapható: *Fanky utóda Kiss Károlynál, Kádár János, Friedl és
Förös, Maár és Szabó, Lakatos Julia (Széchenyi-tér), Tisztviselők fogyasztási szövet-
kezete (Uri-utca), Reich Antal, Blaha István, Kern és Petrovics (Fő-utca).*

Kérjük mindenütt kőbányai Részvény-sört.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értelmezés a. érd. **izzólámpa körtéket** tarti raktáron 3 legfeljebb 3-4 watt fogyaszt-
kiváló minőségű, hogy **izzólámpa körtéket** tássai gyertyánként, melyek legolcsóbb áron
kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), színes
fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron
szőlő- eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyer-
gyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
ivlámpák **árak mellett**

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

→ **villamosvilágítási** ←

erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaó
szénpáncák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellet

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kézmű és divataruháza Nagyvárad, Olaszi, Fő-u. Bazár épület.

A nagy **karácsonyi** és **ujévi** vásár megkezdődött, külön lettek beszerezve e célnak megfelelő ajándék
tárgyak, melyek mind

→ **meglepő olcsó árban lesznek eladva.** →

Kérem tehát e dolgoknak megtekintését.

Az amerikai áruház olcsó árai utólérhetetlenek.

Hirdetmény

a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelem bevallása tárgyában.

Az 1907. évi január hó 15-éig a tőkekamat és járadékadó alá eső jövedelmeket, az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani köteles.

Tőkekamat és járadékadó tárgyát képezi mindazon vagyon, mely a föld-, ház- és keresetadó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek adója által közvetve, vagy közvetlenül nem érintetik, képezik jelesen: mindazon kamatok, osztalékok és jutakéolok, melyeket az ország valamely lakosa (egyéni vagy erkölcsi személy) a következő jövedelem forrásokból ugyminint:

- bel- vagy külföldről folyó életjáradékokból, özvegyi ellátásból vagy rokonsági évi járadékból;
- kézi- vagy jelzáloggal biztosított, vagy egyszerű adós évelekre, váltókra vagy bármilyen kötvényre, bel- vagy külföldön kölesön adott, továbbá hitbizományi-családi- és alapítványi tőkéből;
- belföldi földbirtokkal összekötött a földadó tárgyát nem képező dologi jogosítványokból;
- külföldön fekvő föld vagy- házbirtokból, ipari, kereskedelmi s bármi nevezett alatt értendő külföldi részvényekből;
- az állam vagy
- törvényhatóságok által kibocsátott s külön törvények általa dőmentesség kedvezményébe nem részesített kötvényekből huz; végre
- a hitelüzlettel foglalkozó s alapszabályaik értelmében pénzbetétek átvételére jogosított pénzüzeteknél, továbbá a takarékpénztárnál és mindazon intézeteknél, melyekkel takarékpénztári üzlet van összekötve, utalványok, betéti bonyvek és egyéb betéti okmányok vagy folyószámla mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkéből folyó jövedelem.

Az adózók a vállomás beadásának kötelezettsége alól a következő tőkékből folyó jövedelmekre nézve mentetnek fel:

- fentebb említett magyar államkötvények;
- az adómentességben nem részesített elsőbbségi kötvények kamatai;
- nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek által felvett és jelzálogilag biztosított tőkék kamatai.

Az ezen kamatok után járó tőkekamat adót és pedig az a) alattiak után a kifizető állami pénztár; a b) és c) alattiak után a kamatokat kifizető társulat az illető kamatélvezőnek rovására vonja le s az illető kir. adóhivatalba szolgáltatja be.

A pénzüzeteknél elhelyezett, fentebb g) alatt

említett tőkékből folyó jövedelmet ezen tőkék birtokosai szintén nem tartoznak adó alá bevallani.

Ellenben a pénzüzetet köteles ezen kamat jövedelem összegét és pedig:

a) a kifizetett kamatok összegét évnegyedenként, minden év március, június, szeptember és december havának utolsó napján;

b) a tőkésített kamatok összegét félévénként, minden év január és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után járó adót egyidejűleg beszoigálatni, jogosítva vannak azonban arra, hogy ezt az adót a kifizetett, vagy a tőkéhez irt kamatokból visszatarthassák.

A tőkekamat és járadék adó az adóévet megelőző évben élvezett kamat és járadékjövdelem után lévén kivetendő, az 190 évi adóztatás alá 190 évben élvezett kamat (járadék) jövedelem vallandó be.

Az I-ső kerület Olaszai a 21-ik, a II-ik kerület: Uj-

város és Külvárosnak a 13-ik, a III-ik kerület: Váralja, Velenceze, Csillagváros és a Hegyiek a 26-ik számú szobában.

A tőkekamat és járadékadó az adóköteles fél állandó tartózkodási helyén vettetik ki.

Mindazon adózók, kik a tőkekamat és járadék adó alá tartozó jövedelem forrásukat az államkincstár meg- rövidítésére irányzott szándékból, az adókötelezettek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, vagy eltitkolják, az adó- tárgyának egészben, vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1888. évi XLIV. t. cz. 100 §-a értelmében büntetettek.

Kelt Nagyváradon, 1906. december hó 31-én.

Városi adóhivatal.

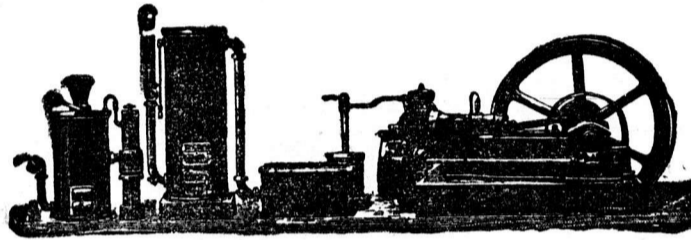
Osers és Bauer motorgyára

Budapest, Podmaniczky-utca 18.

Ajánlja kitünő hirnévnek örvendő benzin lokomobiljait benzin lokomo- bilos cséplőszelvényeit és

szivógáz-motorait.

1-2 fillér üzem- költséggel Elis- mert elsőrendű gyártmány! Szolid tömör

kivitel! Kitünő referenciák! Kcdvező fize- tési feltétekek!

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok, vonalzatok, gazdasági nyomtatványok, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok, bál meghívók, táncrendek, étlapok, naptárak, palackfeliratok, névjegyek, gyászlapok stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

338 sz.—1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyváradi város kir. járásbíróságának 1906. évi V. I. 2739/2. számú végzésével dr. Dombay Ede ügyvéd által képviselt Braune József felperes részére Petrovay Sándor alperes ellen 125 kor. 22 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1220 kor. becsült ingóságokra a Nagyváradi városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig samennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Sztarovetzky-utca 158 számú házban leendő megtartására határidőül 1907. év január hó 4 napján, délután 3 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, árucikkek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1906. dec. hó 20.

Csathó Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

Belépési felhívás.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”
1907. január 1-én nyitja meg
12-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szolgál, hogy kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félre tenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzett üzletrész után 20 fillér, mely 3 évig, vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatlik.

Tagok felvétele s az új törzsbetéli könyvecskék kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) eszközöltetik.

Nagyváradi, 1906. november 6.

Az igazgatóság.

A 12-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfőn délután 3—5-ig
Csütörtök délután 3—5-ig

Biztosítsd életedet!

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI., DEÁK-TÉR 6. (ANKER-UDVAR.)

ALAPITTA TOTT: 1858.

Vagyron 1905. év végén

168.5 millió korona

MELYBŐL MAGYARORSZAGON

23,2 millió korona

van elhelyezve.

1906-ban B) osztalékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 30 százalékáig emelkedő nyereményosztalék fizettetett ki készpénzben.

Olcsó díjak. Méltányos feltételek
Előnyös vegyes és gyermekbiztosítások.
Prospektus kívánatra ingyen.

Képviselve Nagyváradon: Schönfeld Lajos által.

Biztosítsd életedet!

2138 sz.—1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyváradi városi kir. járásbíróságának 1906. évi V. III. 952/2. számú végzésével Frankó Endre ügyvéd által képviselt nagyváradi tak. pénztár felperes részére Hant Frigyes alperes ellen 1843 kor. 65 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 8586 kor. becsült ingóságokra a Nagyváradi városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig samennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Kossuth Lajos-utca 3. sz. házban leendő megtartására határidőül 1907. év január hó 3 napján, délután 2 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt üveges porcellán áruk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1906. évi dec. 3.

Csathó Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

6856—1906.

19—413—1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyhidi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Teitelbaum Ignác által képviselt kiskoru Teitelbaum Béni, Heléna, Irma, Lajos és Szeréna elleni 72 korona 08 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyváradi kir. törvényszék, a székelyhidi kir. járásbíróság területén levő Érmihályfalva községben fekvő s az érmihályfalvai 1077. számú tkvi betétben I. 1. 2. sorszám, 337 | 1. 337 | 2. hrszám alatt felvett házas beltelekre 1467. korona azaz egyezernegyszázhatvanhét korona kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte.

Az árverés megtartására határidőül az 1907. évi január hó 14-én délelőtt 10 órakor Érmihályfalva községben a község házánál fog megtartatni.

Az árverési feltételek a székelyhidi kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál és Érmihályfalva község előljárási részénél tekinthetők meg.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 146 korona 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tcikk 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Székelyhid, 1906. október hó 24.

Istók,
kir. albiró.

Uj fűszer-üzlet!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozni, hogy Kálvária-utca 6. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő fűszer és vegyes-áru üzletet nyitottam, és azt teljesen friss és a legjobb minőségű áruval rendeztem be, miért is az igen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Nemes Lajos.

Tisztességes kiszolgálás mellett ajánlunk

részletre

kizárólag jobb minőségű ruházati cikkeket

Tisztelettel

KLEIN GÉZA és ÖDÖN

c dvtáruháza Nagyvárád, Fő-utca, a Széchényivel szemben.

Női, leány, és gyermek-felöltöket, valamint férfi és fiatal kabátokat és ruhákat készen vagy méret után. Nagvásztyék mindenemű stűm, ruha, pongyola és blouz-szövetekben, ugyszintén finom fekete és világos divatkelmékben. Legnagyobb raktár pamut és cerna-vásznakban, kitűnő kanavász. Raktáron tartunk teljesmenyasszonyi kelengyákat minden árban, ugyszintén férfi-, gyermek fehérneműt, valamint harisnyákat. — Összes szoba-berendezési cikkek kaphatók, ugymint: ágygarnitúrák, függönyök, paplanok, matrácok stb.

Szőrme árak, barkettek és trikot alsó szoknyák.

Gyászruhák megrendelhetők, 6 óra alatt elkészíttetnek.

Olcsó árak!

Tessék meggyőződni!

Olcsó árak!

Új varroda és szabász-terem.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy üzletemet egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gyermek- és női ruha, valamint mindennemű férfi, női és gyermek fehérnemű varrodával és szabászteremmel bővítettem ki úgy, hogy aki *Alkalmi Áruházamban* igen jutányos árért vásárolt szövet, schifon, vászon, flanel, barchet vagy bármily árucikket, gyorsan, izlésesen és *eddig még nem létezett* olcsó árban készítettem el. Az általam elvállalt darabokért felelőséget vállalok.

Miután ezen vállalatomat nem anyagi érdekből, hanem csupán a tisztelt vevőim kényelmére és kívánságára rendeztem be, kérem próba rendeléseikkel állítanom valódiságáról meggyőződni.

B. pártfogást kérve, vagyok kitűnő tisztelettel, az Alkalmi Áruház tulajdonosa

SZÉKELY JENŐ

Fő-utca, Rimanóczy-palota. Fröhlich-féle hentesüzlet mellett.

Helyi és vidéki telefon 633. szám.

„Első nagyvárád cipő és csizmagyár.” Moskovits Farkas és Társa ajánlja

elsőrendű kézimunka

cipő és csizma

készítményeit.

Nagyvárád, Kossuth-u. 5. szám
(volt rendőrségi épület.)

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyvárádon.